

Datum	Diarienummer	Näringsdepartementet
2015-06-03	1.3.1-Å2015-453	103 33 Stockholm

Dokumenttyp
Remissvar

Ökat värdeskapande ur immateriella tillgångar (dnr N2015/2421/IF)

Tillväxtverket arbetar för att stärka företagens konkurrenskraft. Det gör myndigheten genom att skapa bättre förutsättningar för företagande och attraktiva regionala miljöer där företag utvecklas. Tillväxtverkets verktyg är kunskap, nätverk och finansiering. Kunskap om företag och regioner. Nätverk för effektiv samverkan. Och finansiering som stärker näringslivet.

Utredningen ger en översikt över statligt finansierade aktörer inom det immaterialrättsliga området (avsnitt 4.1 och 4.2). Aktörerna delas in i "Systemaktörer" respektive "Rådgivare och finansärer". Utredaren kategoriserar Tillväxtverket till den senare gruppen. Tillväxtverket menar sig främst tillhöra gruppen "Systemaktörer", även om de av myndighetens insatser som utredaren förtjänstfullt beskriver kan ge ett annat intryck. De ställningstaganden Tillväxtverket gör i detta remissvar är gjorda utifrån myndighetens roll som systemaktör i det offentliga stödsystemet kring immateriella tillgångar.

Tillväxtverkets synpunkter

Angående hela utredningen

Tillväxtverket är i huvudsak positiv till utredningen. Det finns dock tre större områden där utredaren skulle ha kunnat göra djupare analyser. Tillväxtverket rekommenderar regeringen att ytterligare utreda dessa områden.

Det första området gäller ett ämne som utredaren aktivt har valt bort att analysera, nämligen behov av statliga insatser för att stötta mindre företag i att ifrågasätta och försvara immaterialrättsligt skydd. Till exempel har OECD tidigare pekat på att det kan vara fördelaktigt för Sverige att förbättra entreprenörers kunskap om immateriella tillgångar i samband med tillhandahållande av tidigt riskkapital, för att kunna optimera det offentliga innovationssystemet.

Det andra området gäller upphovsrättens betydelse. Utredaren kopplar upphovsrätten till konstnärliga verk i snäv mening. Men (1960:729) lagen om upphovsrätt till litterära och konstnärliga verk gäller även skapande inom dataprogrammering, film, musik, media, med mera. Det finns en stor mängd företag verksamma inom sådana områden. De producerar ofta tjänster och innehåll för digitala och globala marknader, tjänster som säljs in till andra företag som delar i längre värdekedjor. Det är i ljuset av sådan utveckling vi behöver förstå den japanska statens inriktning för ökat

värdeskapande ur immateriella tillgångar; en anpassning till det digitala nätverkssamhället och ökat fokus på innehållsindustrin (avsnitt 3.7.2 i utredningen). Tillväxtverket rekommenderar därför regeringen att ytterligare utreda

- huruvida PRV:s verksamhet i en framtid bör kopplas även till upphovsrättslagen.
- om PRV i sin instruktion bör åläggas en aktiv roll även inom upphovsrättens område, till exempel att företräda Sverige internationellt i diskussioner om sådana frågor eller att arbeta proaktivt för upphovsrättsskydd på digitala marknader.

Det tredje området gäller att innovation sker allt mer i samarbeten och nätverk, partnerskap eller inköp av kunskap. Därför är det helt avgörande att företag kan hantera immateriella tillgångar och rättigheter i relation till denna utveckling. Således skulle denna utveckling behöva adresseras tydligt i de statliga insatserna. Tillväxtverket rekommenderar regeringen att ytterligare utreda vad staten kan göra för att främja företags hantering av immateriella tillgångar och rättigheter i relation till den förändrade innovationsmiljön.

Angående förslag avsnitt 8.3

Utredaren föreslår: Inrätta ett Råd för immateriella tillgångar.

Tillväxtverket delar utredarens slutsats att kunskapen om immateriella tillgångar behöver öka hos myndigheter och andra aktörer. Tillväxtverket menar dock att det bör bli en uppgift för PRV att avgöra vilka åtgärder som behövs för att så ska ske.

Tillväxtverket rekommenderar regeringen att inte inrätta ett Råd för immateriella tillgångar. Tillväxtverket rekommenderar regeringen att lägga till i PRV:s instruktion att myndigheten ska uppnå samma mål om erfarenhetsutbyte och kunskapsutveckling som det föreslagna Rådet är tänkt att uppnå. Tillväxtverket rekommenderar att målen också bör ange att organisationer kopplade till områden där det återfinns hög grad av idébaserad verksamhet ska inkluderas, exempelvis inom social-, hälso-, civilsamhälles- och kulturområdena.

Angående förslag avsnitt 8.5

Utredaren föreslår: Betona betydelsen av immateriella tillgångar i styrdokument för vissa myndigheter och statliga bolag.

Tillväxtverkets uppfattning är att berörda myndigheter och bolag som en del i sin grunduppgift ska ha kompetens att låta betydelsen av immateriella tillgångar påverka respektive verksamhet. Det behöver inte särskilt lyftas i dessa myndigheters styrdokument. Samtidigt finns andra myndigheter som inte påverkas av detta förslag, som har stor betydelse för skapandet av immateriella tillgångar, exempelvis inom det kulturpolitiska området.

Angående förslag avsnitt 8.6

Utredaren föreslår: Förläng Vinnovas uppdrag att finansiellt stödja företags hantering av immateriella tillgångar.

Tillväxtverket rekommenderar regeringen att dela ett eventuellt förlängt uppdrag mellan Tillväxtverket och Vinnova, i samarbete med PRV. Tillväxtverket är den myndighet som framför andra har kunskap om kulturella och kreativa näringar samt besöksnäring, där företagen i hög grad hanterar immateriella tillgångar.

Angående förslag avsnitt 8.7

Utredaren föreslår: Förstärk PRV:s verksamhet inom information och kunskapsspridning.

Tillväxtverket ser positivt på förslaget och särskilt positivt på att upphovsrätten tillförs till PRV:s verksamhet inom information och kunskapsspridning.

Utredaren beskriver webbplatsen verksamt.se som drivs av flera myndigheter tillsammans och samordnas av Tillväxtverket (avsnitt 4.2.3). Webbplatsen samlar information för den som ska starta eller driva företag, inklusive information om immaterialrätt. Webbplatsen erbjuder dessutom utbildningsstöd för affärsrådgivare. Tillväxtverket adderar till utredarens framställning, att från och med 2014 deltar även PRV i myndighetssamarbetet kring verksamt.se. PRV:s medverkan i verksamt.se ger en god kanal för PRV i myndighetens fortsatta arbete med att utveckla kommunikationen med företag och affärsrådgivare kring immateriella tillgångar. Bland annat finns möjlighet att integrera kunskap och presentationer gjorda för webbplatsen "PRV för företagare" (beskriven i avsnitt 5.1.2) på samma ställe som annan myndighetskommunikation riktad till dessa målgrupper. Tillväxtverket rekommenderar regeringen att ge Tillväxtverket uppdrag och finansiering att tillsammans med PRV och andra relevanta myndigheter inom samarbetet verksamt.se utveckla kommunikationen med företag och affärsrådgivare kring immateriella tillgångar.

Angående förslag avsnitt 8.10.1

Utredaren föreslår: Höj ansökningsavgifterna för nationella patent.

Tillväxtverket rekommenderar regeringen att ytterligare utreda vilka effekter som kan uppnås om ansökningsavgifterna differentieras i relation till företagens storlek, i likhet med det system utredaren beskriver har införts vid U.S Patent and Trademark Office (s 97f).

Angående förslag avsnitt 8.11.1

Utredaren föreslår: Forskningsfinansierande myndigheter bör utarbeta planer för hantering av immateriella tillgångar.

Tillväxtverket delar utredarens slutsats att kunskapen om immateriella tillgångar behöver öka och bli mer systematisk i dessa sammanhang, för att en bättre hantering ska uppnås. Tillväxtverket ser vidare en risk i att ensidigt fokusera på befintliga

finansiärer, industriforskningsinstitut och innovationskontor. Innovation sker allt mer i samarbeten och nätverk, partnerskap eller inköp av kunskap. Därför är det helt avgörande att dessa myndigheters systematiserar sitt arbete även i relation till hur immateriella tillgångar uppstår. Tillväxtverket menar dock att ett tillskapande av flera planer kan bli ett självändamål som inte kommer förändra det som utredaren vill förändra. Tillväxtverkets uppfattning är att berörda myndigheter som en del i sin grunduppdrag ska ha kompetens att låta betydelsen av immateriella tillgångar påverka respektive verksamhet. Tillväxtverket rekommenderar regeringen att peka på PRV som expertmyndighet när ytterligare kompetens behöver tillföras.

Angående förslag avsnitt 8.12.1

Utredaren föreslår: Förstärk innovationskontorens roll för en strategisk hantering av immateriella tillgångar vid universitet och högskolor.

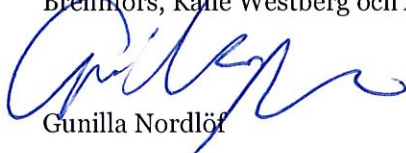
Tillväxtverket anser att förslaget inte går tillräckligt långt. Ytterligare aktörer än innovationskontoren bör få förstärkt roll och kunskap. I den kunskapsbaserade ekonomin som växer fram är idéer och kunskap den viktigaste resursen. Tillväxtverket framhåller att idéer uppstår hos individer och ju oftare dessa individer väljer att bedriva entreprenöriell verksamhet i mindre företag, i syfte att förverkliga sina idéer, desto bättre för samhället. Därför behövs förstärkt roll och kunskap även för högskoleanknutna aktörer som verkar för ökat entreprenörskap i högre utbildning.

Angående förslag avsnitt 8.12.3

Utredaren föreslår: Uppmuntra införandet av kurser om immaterialrätt och immateriella tillgångar i masterprogram och forskarutbildning.

Tillväxtverket anser att förslaget inte går tillräckligt långt. Åtgärden bör inte riktas endast mot kommande propositioner inom forskning och innovation, utan även mot kommande propositioner inom utbildningsområdet som helhet. När det gäller behovet för studenter vid konstnärliga utbildningar, så finns samma behov för studenter vid kulturadministrativa utbildningar och andra utbildningar riktade mot yrkeskarriärer inom områden där det återfinns hög grad av idébaserad verksamhet.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektör Gunilla Nordlöf. Klas Rabe har varit föredragande. I handläggningen har också Helena Nyberg Brehmfors, Kalle Westberg och Anna Johansson deltagit.

Gunilla Nordlöf

Klas Rabe